

Naturvernforbundet
i Groruddalen

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
Miljøvernavdelingen
Postboks 325
1502 Moss
sfospost@statsforvalteren.no

Grorud, 25. september 2026

Høringsuttalelse - SAK 2024/17600 - Søknad om tillatelse etter forurensningsloven – FRANO AS – jordvaskeanlegg – Bondkall, Oslo kommune

Det vises til ovennevnte sak, der Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus den 15. juni 2026 har mottatt søknad fra FRANO AS om tillatelse til å øke mengden mottatte masser fra 300 000 tonn årlig til 500 000 tonn årligi jordvaskeanlegg på Bondkall, gbnr. 98/87, i Oslo kommune.

KONKLUSJON

- Etter en samlet vurdering av de negative konsekvenser en ytterligere utvidelse av aktiviteten ved Bondkall vil påføre befolkningen i øvre deler av Groruddalen, mener naturvernforbundet i Groruddalen at søknaden ikke bør innvilges.
- Vi var opprinnelig bekymret for faren for framtidig forurensning av Tokerudbekken, oppgitt som resipient ved overbelastning av overvann og manglende fordrøyningskapasitet ved ekstreme nedbørsmengder. Vi anmoder derfor om at beslutningstaker benytter seg av føre-var prinsippet i forbindelse med denne saken.
- I tillegg er det svært bekymringsfullt at Groruddalens befolkning fortsatt skal utsettes for uakseptabel støy, støv og trafikkbelastning fra tungtrafikk langs Riksvei 4 som følge av aktiviteten ved Franzefoss bruk, avd, Bondkall. Det kan ikke aksepteres at lokalbefolkningen i Groruddalen skal bære belastningen for å få fjernet og rensset forurenset overskuddsmasser fra blant annet bygg- og anleggsbransjen i Østlandsområdet.
- Arbeidet med å finne andre, mer egnede plasser for slike masser der fare for forurensning av elvedrag ikke er til stede, må intensiveres. Vi mener at masser i størst mulig grad bør sorteres lokalt for å minske behovet for transport av store mengder.
- Vi mener også at fraksjonen av masse som deponeres urensset i Hakadal er et stort og alvorlig miljøproblem. Her er det ikke noe "lukket anlegg" som hindrer forurensningen å nå grunnvannet og Nitelva.

Begrunnelse

Fare for forurensning til nærliggende bekke- og elvedrag

Den omsøkte mengde masse som skal vaskes og renses ved Bondkall bruk utgjør 500 000 tonn inert og ordinært avfall fra bygg og anleggsbransjen samt avfall fra rengjøring av gater og veier i østlandsområdet. Lagring av massene skjer utendørs på asfalterte flater.

Selve jordvaskeprosessen skal skje innendørs i lukkede systemer, men det søkes i tillegg om tillatelse til utslipp av 10 000 m³ overskuddsvann dersom kapasiteten i fordrøyningsystemene ikke vil være tilstrekkelig ved ekstreme nedbørsmengder. Mottaker av dette overskuddsvannet, resipienten, er Tokerudbekken, en sidebekk som slutter seg til Alnaelva ved Grorud, og som til slutt renner ut i Oslofjorden ved Loenga! Anlegget har til nå vært i drift i under ett år. Vi har ikke hatt ekstremnedbørepisoder i perioden, og kan ikke ut fra erfaringer konkludere med at dette ikke vil medføre uakseptabel tilførsel av forurensning til Tokerudbekken.

Vi tar til etterretning av at behovet for rensing og gjenbruk av masser er stort i østlandsregionen. Det kan imidlertid ikke aksepteres at man gir tillatelse til en virksomhet som sannsynliggjør ytterligere ødeleggelse og forurensning av bekker og elver som har utløp i en allerede belastet Oslofjord. Det investeres nå millioner av kroner for å bøte på ødeleggelsene i Oslofjorden. Da kan man ikke tillate en praksis slik det er foreslått på Bondkall. De pågående klimaendringer med økende ekstremvær, krever en ny måte å tenke på når det gjelder fjerning og rensing av inert avfall. Under uværet Hans for et par år siden, var Rv4 stengt i området mellom Bondkall og Rommen på grunn av store mengder overvann som strømmet nedover fjellsidene fra Romsåsen og over veien. Terrenget her er meget bratt og skrint, og overvannet har ingen plass å ta veien. Tokerudbekken ligger bare et steinkast unna i bunnen av Tokeruddalen. Bondkall bruk er en del av dette nedbørsfeltet, og selv om forsikringene mot forurensning virker troverdige fra tiltakshavers side, bør det unngås å lagre store mengder inert avfall utendørs i dette området. Oslo kommune kan ikke ta ansvar for overskuddsmasser fra omlandet i en slik situasjon. Opphaverne til massene må finne andre områder for inerte overskuddsmasser der faren for forurensning av bekker og elver ikke er til stede.

Konsekvenser for befolkningen vedr drift og tungtrafikk i området

Naturvernforbundet i Groruddalen (org. nr. 917 251 894) har tidligere uttalt seg vedr søknad om drift av jordvarskingsanlegget til Frano, ved Franzefoss bruk avd. Bondkall.

Denne søknaden ble dessverre godkjent av Statsforvalteren. Når søknad om utvidelse nå foreligger, øker også vår bekymring ang støy, støv og mer tungtrafikk pp rv 4. Selv om rv 4 ikke har hatt problemer med å takle trafikken ved mottak av 300 000 tonn masse, vil en økning på 67 % trafikk representere økt risiko for ulykker og trafikkproblemer. Vi baserer oss på at økningen i trafikk er proporsjonal med økningen i masseinntak.

I Naturvernforbundet er vi særlig bekymret for de myke trafikantene som krysser avkjøringen til anlegget. All trafikk inn til steinbruddet v/Bondkall må krysse en meget travel sykkelvei langs rv 4. Dette er ikke uten sikkerhetsrisiko da syklistene holder meget stor fart fra Gjelleråsen og ned til Skillebekk. At det ikke har vært ulykker der på 10 år, er ikke noe argument for at ulykkesrisikoen ikke vil øke. Det er et nasjonalt mål at økning i transportbehov i de store byene skal håndteres med kollektiv, gange og sykkel. Sykkelaktiviteten tar seg opp etter hvert som el-sykler dekker behovet for flere og flere reisende. Det har vært en markant økning på sykkelindeksen til Oslo kommune, 82% fra 2014 til 2025.

OPPSUMMERING

- *Etter en samlet vurdering av de negative konsekvenser en ytterligere utvidelse av aktiviteten ved Bondkall vil påføre befolkningen i øvre deler av Groruddalen, mener Naturvernforbundet i Groruddalen at søknaden ikke bør innvilges.*

- *Vi er spesielt bekymret for faren for framtidig forurensning av Tokerudbekken, oppgitt som resipient ved overbelastning av overvann og manglende fordrøyningskapasitet ved ekstreme nedbørsmengder. Vi anmoder derfor om at beslutningstaker benytter seg av føre-var prinsippet i forbindelse med denne saken., og ikke bruker de første 10 driftsmåneder uten store nedbørhendelser som en forsikring.*
- *I tillegg er det svært bekymringsfullt at Groruddalens befolkning fortsatt skal utsettes for uakseptabel støy, støv og trafikkbelastning fra tungtrafikk langs Riksvei 4 som følge av aktiviteten ved FRANO på Franzefoss bruk, avd, Bondkall. Det kan ikke aksepteres at lokalbefolkningen i Groruddalen skal bære belastningen for å få fjernet og renset forurenset overskuddsmasser fra blant annet bygg- og anleggsbransjen i Østlandsområdet.*
- *Særlig vil vi advare mot økt ulykkesrisiko for syklistene når antallet tunge kjøretøy som krysser av sykkelveien øker med 67% samtidig som sykkelaktiviteten øker.*
- *Arbeidet med å finne andre løsninger for håndtering av masseoverskudd, der transportbehovet reduseres og fare for forurensning av elvedrag ikke er til stede, må intensiveres.*

Med vennlig hilsen
 For Naturvernforbundet i Groruddalen
 Finn Dyrkorn(sign)
 Leder

Kopi: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
 Lillomarkas venner
 Gjelleråsmarkas venner
 Grorud MDG

Naturvernforbundet i Nittedal
 Alnaelvas Venner
 Holumskog Velforening